

616

Besluit van 25 november 1993, houdende regels met betrekking tot het verlenen van vrijstellingen van het verbod, gesteld in artikel 10.2 van de Wet milieubeheer (Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 23 juni 1993, nr. MJZ23693001, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Gelet op artikel 10.2, tweede lid, van de Wet milieubeheer;

De Raad van State gehoord (advies van 18 november 1993, nr. W.08.93 0394);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 24 november 1993, nr. MJZ 24n93004, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

bijlage: de bij dit besluit behorende bijlage;

onderhoudsspecie klasse 0: om onderhoudsredenen gebaggerde waterbodem met een kwaliteit liggend onder of gelijk aan de streefwaarden, zoals aangegeven in de bijlage, en bepaald overeenkomstig door Onze Minister bij ministeriële regeling vast te stellen regels;

onderhoudsspecie klasse 1: om onderhoudsredenen gebaggerde waterbodem met een kwaliteit liggend boven de streefwaarden, zoals aangegeven in de bijlage, en onder of gelijk aan de grenswaarden, zoals aangegeven in de bijlage, en bepaald overeenkomstig door Onze Minister bij ministeriële regeling vast te stellen regels;

onderhoudsspecie klasse 2: om onderhoudsredenen gebaggerde waterbodem met een kwaliteit liggend boven de grenswaarden, zoals aangegeven in de bijlage, en onder of gelijk aan de toetsingswaarden, zoals aangegeven in de bijlage, en bepaald overeenkomstig door Onze Minister bij ministeriële regeling vast te stellen regels;

verspreiden: zich ontdoen van onderhoudsspecie klasse 0, 1 of 2 door deze buiten een inrichting op of in de bodem te brengen.

Artikel 2

1. Als categorie van gevallen als bedoeld in artikel 10.2, tweede lid, van de Wet milieubeheer, wordt aangegeven: het zich van afvalstoffen ontdoen door deze – al dan niet in verpakking – buiten een inrichting op of in de bodem te brengen indien:

- a. daaromtrent regels gelden, die zijn gesteld bij of krachtens het Lozingenbesluit bodembescherming;
- b. het werken, niet zijnde inrichtingen betreft, als aangegeven in bijlage I, onder 28.3, onder c, van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer;
- c. het betreft het verspreiden van onderhoudsspecie klasse 0;
- d. het betreft het verspreiden van onderhoudsspecie klasse 1 of 2 onder de in artikel 3 opgenomen voorwaarden;
- e. het betreft onderhoudsspecie klasse 0, 1 of 2 en daaromtrent regels gelden, die zijn gesteld bij of krachtens de Wet verontreiniging oppervlaktewateren of de Wet verontreiniging zeewater.

2. Het eerste lid, onder a en e, is niet van toepassing met betrekking tot de in dat lid aangegeven handelingen met gevaarlijke afvalstoffen.

Artikel 3

Het verspreiden is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- a. onderhoudsspecie klasse 1 wordt over de direct aan het oppervlaktewater grenzende percelen verspreid;
- b. onderhoudsspecie klasse 2 wordt over een breedte van maximaal 20 meter over de direct aan het oppervlaktewater grenzende percelen verspreid;
- c. de verspreiding van onderhoudsspecie klasse 1 of 2 vindt niet plaats in onevenredig grote hoeveelheden;
- d. de onderhoudsspecie klasse 1 of 2 wordt op korte termijn na het op de kant zetten gelijkmatig verspreid.

Artikel 4

Het in artikel 2, eerste lid, onder d, en het in artikel 3 bepaalde, voor zover betrekking hebbend op onderhoudsspecie klasse 2, blijft buiten toepassing met ingang van 1 januari 2000.

Artikel 5

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 6

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 14 december 1993, nr. 240

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 25 november 1993

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

Uitgegeven de *dertigste* november 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

(metalen en overige microverontreinigingen in mg/kg d.s., overige stoffen in µg/kg d.s.)

Parameter	Streefwaarde ¹	Grenswaarde (waterbodem) ¹	Toetsingswaarde (waterbodem) ²
Metalen			
cadmium	0.8	2	7.5
kwik	0.3	0.5	1.6
koper	36	36	90
nikkel	35	35	45
lood	85	530	530
zink	140	480	1000
chromium	100	380	480
arsen	29	55	85
cobalt	20		
molybdeen	10		
tin	20		
barium	200		
PAK's			
naftaleen*	15	15	
fenanthreen*	45	50	800
antraceen*	50	50	800
fluorantheen ^{B*}	15	300	2000
benzo[a]anthraceen*	20	50	800
chryseen*	20	50	800
benzo[k]fluorantheen ^{B*}	25	200	800
benzo[a]pyreen ^{B*}	25	50	800
benzo[ghi]peryleen ^{B*}	20	50	800
indeno[123cd]pyreen ^{B*}	25	50	800
pyreen		50	800
dibenzo(ah)anthraceen		50	800
benzo(b)fluorantheen ^B		200	800
^B Som PAK's Borneff		600	4500
*Som 10 PAK's VROM	1000		
Chloorbenzenen			
dichloorbenzenen	10		
trichloorbenzenen	10	300	
tetrachloorbenzenen	10	300	
pentachloorbenzenen	2.5	300	300
hexachloorbenzenen	2.5	4	20
Chloorfenolen			
monochloorfenolen	2.5	70	
dichloorfenolen	3	3	
trichloorfenolen	1	100	
tetrachloorfenolen	1	90	
pentachloorfenol	2	20	
PCB's			
PCB 28	1	4	30
PCB 52	1	4	30
PCB 101	4	4	30
PCB 118	4	4	30
PCB 138	4	4	30
PCB 153	4	4	30
PCB 180	4	4	30
Som 7 PCB's			200
Som 6 PCB's (excl. PCB 118)	20		
Organochloor-pesticiden			
aldrin	2.5		
aldrin + dieldrin		40	40
dieldrin	0.5	20	
endrin	1	40	40
DDT (incl. DDD en DDE)	2.5	10	20
a-endosulfan	2.5		
a-endosulfan+ -sulfaat		10	20
a-HCH	2.5		20

(metalen en overige microverontreinigingen in mg/kg d.s., overige stoffen in µg/kg d.s.)

Parameter	Streefwaarde ¹	Grenswaarde (waterbodem) ¹	Toetsingswaarde (waterbodem) ²
b-HCH	1		20
γ-HCH (lindaan)	0.05	1	20
heptachloor	2.5		
heptachloorepoxide	2.5		
heptachloor+ -epoxide		20	20
chloordaan	10	20	
hexachloorbutadiëen	2.5	20	20
som organochloorpesticiden			100
Organofosforbestrijdingsmiddelen			
azinfos-methyl	0.06	0.3	
parathion-ethyl	0.04	4	
diazinon	0.07	2	
malathion	0.02	2	
triazofos	10		
azinfos-ethyl	10		
fenitrothion	10		
parathion + parathion-methyl	10		
disulfoton	10		
Organotin-verbindingen			
tributyltin-verbindingen		1.5	
TBTO	0.1	1.5	
trifenylnin-verbindingen		1	
Triazines			
atrazine	0.05	2	
Pyrethroiden			
cypermethrin		600	
deltamethrin		400	
permethrin		800	
bifenthrin		1600	
Overige microverontreinigingen			
cyanide (totaal-vrij)	1		
cyanide (totaal-complex)	5		
benzeen	0.05		
ethylbenzeen	0.05		
tolueen	0.05		
xylene	0.05		
fenolen	0.05		
EOCL (totaal)	0.1		
EOX	5.5		7.0
tetrahydrofuran	0.1		
pyridine	0.1		
tetrahydrothiofeen	0.1		
cyclohexanon	0.1		
styreen	0.1		
ftalaten (totaal)	0.1		
geoxydeerde PAK (totaal)	1		
minerale olie (totaal)	50	1000	3000
heptaan	1		
octaan	1		

¹ Bron: Beleidsstandpunt over de notitie Milieukwaliteitsdoelstellingen bodem en water; Kamerstukken II 1991/92, 21 990 en 21 250 nr. 3.

² Bron: Derde nota waterhuishouding; Kamerstukken II 1988/89, 21 250, nrs. 1-2.

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

Met het onderhavige besluit wordt invulling gegeven aan de in artikel 10.2, tweede lid, van de Wet milieubeheer opgenomen mogelijkheid om vrijstellingen te verlenen van het in het eerste lid van dat artikel opgenomen verbod om zich van afvalstoffen te ontdoen door deze – al dan niet in verpakking – buiten een inrichting op of in de bodem te brengen. Als criterium voor het verlenen van een vrijstelling geldt dat het belang van de bescherming van het milieu, waaronder de bodem, zich daar niet tegen verzet. Ook valt de zorg voor de doelmatige verwijdering van afvalstoffen onder dit belang (artikel 1.1, tweede lid, onder b, van de Wet milieubeheer).

Wat betreft het aspect doelmatige verwijdering wordt in dit verband nog gewezen op artikel 10.1 van de Wet milieubeheer. Hierin is de rangorde van verwijderingsmethoden aangegeven. Het op of in de bodem brengen van afvalstoffen wordt in feite als minst in aanmerking komende methode beschouwd. Het stortverbod buiten inrichtingen, behoudens enige vrijstellingen, past in het systeem van artikel 10.1. Uitgangspunt is dat de vrijstellingen met name betrekking zullen hebben op de situaties, waarin algemene maatregelen van bestuur op grond van de artikelen 8 tot en met 13 van de Wet bodembescherming of andere milieuwetten in voldoende mate in de bescherming van de bodem voorzien en ook overigens andere aspecten van het belang van de milieubescherming zich niet tegen het verlenen van een vrijstelling verzetten.

In het kader van de parlementaire behandeling van de wet van 13 mei 1993 tot uitbreiding en wijziging van de Wet milieubeheer (afvalstoffen) (Kamerstukken II 1991/92, 21 246, nr. 10, blz. 48) is verder opgemerkt dat ook het zich ontdoen van niet afgegeven of niet ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen door deze buiten een inrichting op of in de bodem te brengen zou worden vrijgesteld van het stortverbod in artikel 10.2. Deze vrijstelling is echter niet in het onderhavige besluit opgenomen. De reden hiervoor is dat door het opnemen van een dergelijke vrijstelling bijvoorbeeld ook het illegaal dumpen van huisvuilzakken in het zogenaamde buitengebied niet onder het stortverbod zou vallen. Verder is nog opgemerkt dat het stortverbod niet van toepassing is op het zelf composteren van bijvoorbeeld tuinafval, omdat er dan sprake is van het bewerken van afvalstoffen.

Ten slotte zij vermeld dat het onderhavige besluit een sterke samenhang vertoont met een andere – nog in voorbereiding zijnde – algemene maatregel van bestuur (het Besluit stortverbod afvalstoffen), waarin voor een aantal categorieën van afvalstoffen een stortverbod binnen inrichtingen zal worden opgenomen teneinde te bereiken dat op deze categorieën een hoogwaardiger methode van verwerken of hergebruik wordt toegepast.

Bij het opstellen van het besluit is uitgegaan van de definitieve nummering van hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer, vast te stellen ingevolge artikel IX van de wet van 13 mei 1993, Stb. 283, tot uitbreiding en wijziging van de Wet milieubeheer (afvalstoffen).

Een ontwerp van het besluit is voorgepubliceerd in de Staatscourant van 29 april 1993 (nr. 82). Deze voorpublicatie heeft niet tot reacties geleid. De Raad voor het milieubeheer heeft afgezien van het uitbrengen van advies over het ontwerp-besluit.

II. Opzet van het besluit

In artikel 2, eerste lid, van het besluit zijn vijf categorieën van gevallen vrijgesteld van het in het eerste lid van artikel 10.2 van de Wet milieubeheer opgenomen stortverbod buiten inrichtingen.

Alvorens deze vrijstellingen afzonderlijk toe te lichten (zie deel III van deze toelichting) worden hierna een aantal algemene opmerkingen gemaakt over enige nevenaspecten van dit besluit. In de eerste plaats geldt het onderhavige besluit niet voor toepassingen van stoffen op of in de bodem die niet kunnen worden aangemerkt als het zich ontdoen van afvalstoffen. Hierbij wordt in de eerste plaats gedacht aan het op of in de bodem brengen van stoffen overeenkomstig de regels van een drietal uitvoeringsbesluiten op grond van de Wet bodembescherming, te weten:

- het Besluit kwaliteit en gebruik overige organische meststoffen (zuiveringsslib, compost en zwarte grond);
- het Besluit gebruik dierlijke meststoffen; en
- het Besluit opslaan in ondergrondse tanks.

Mits wordt voldaan aan de in de bovengenoemde uitvoeringsbesluiten gestelde normen ten aanzien van een milieuhygiënisch verantwoorde toepassing van onder meer zuiveringsslib en dierlijke meststoffen op of in de bodem, zijn deze toepassingen niet te beschouwen als identiek aan een gangbare methode van afvalverwerking. Derhalve worden toepassingen conform deze besluiten niet aangemerkt als het verwijderen van afvalstoffen. Het in artikel 10.2 opgenomen stortverbod buiten inrichtingen is derhalve niet van toepassing op situaties waarin de hierboven genoemde uitvoeringsbesluiten van toepassing zijn.

In de tweede plaats dient het nog in voorbereiding zijnde Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterenbescherming (hierna te noemen Bouwstoffenbesluit) te worden vermeld. De regels van dit besluit zullen gelden voor zowel de toepassing van stoffen, zoals dit ook het geval is bij de hierboven genoemde drie besluiten, als voor de toepassing van afvalstoffen. In deel III van deze toelichting wordt hierop nader ingegaan.

Verder bestaat de mogelijkheid dat bepaalde stoffen ten behoeve van agrarische doeleinden (bemesting) op of in de bodem worden toegepast, terwijl daarvoor geen normen zijn vastgesteld in een uitvoeringsbesluit op grond van de Wet bodembescherming. In die situaties zal het van de concrete toepassing afhangen of er al dan niet sprake is van het zich ontdoen van afvalstoffen door deze op of in de bodem te brengen.

Aangezien het stortverbod van artikel 10.2 van de Wet milieubeheer beperkt is tot situaties buiten inrichtingen zal bij elk zich ontdoen van afvalstoffen door deze op of in de bodem te brengen bovendien de vraag aan de orde moeten komen of er al dan niet sprake is van een inrichting als aangewezen in het krachtens artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer vastgestelde Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer.

In dit verband wordt er op gewezen dat bepaalde gevallen in het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer expliciet zijn uitgezonderd van een categoriale aanwijzing, zodat in die gevallen geen sprake is van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Dit geldt bijvoorbeeld voor de toepassing van afvalstoffen in werken in de grond-, weg- en waterbouw, waarbij naar aard en samenstelling geschikte afvalstoffen rechtstreeks en milieuhygiënisch verantwoord worden toegepast (bijlage I, categorie 28.3, onder c, van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer). Aangezien het niet in strijd met het belang van de bescherming van het milieu is dat deze activiteiten buiten het stortverbod van artikel 10.2 van de Wet milieubeheer zullen vallen, is hiervoor een vrijstelling in artikel 2, eerste lid, onder b, van het onderhavige besluit opgenomen.

Als voorbeeld van een andere activiteit, die niet als inrichting wordt aangemerkt, kan worden genoemd het overbemesten met afvalstoffen (mestdumping) door deze eenmalig over een groot areaal landbouwgrond uit te spreiden. Ook bestaat de mogelijkheid dat men afvalstoffen in werken op of in de bodem toepast en daarbij beneden de grenzen blijft die in het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer voor het aanleggen van deze werken zijn gesteld, waardoor deze niet als inrichting in de zin van de Wet milieubeheer kunnen worden aangemerkt.

Het stortverbod van artikel 10.2 van de Wet milieubeheer geldt ook voor gevaarlijke afvalstoffen.

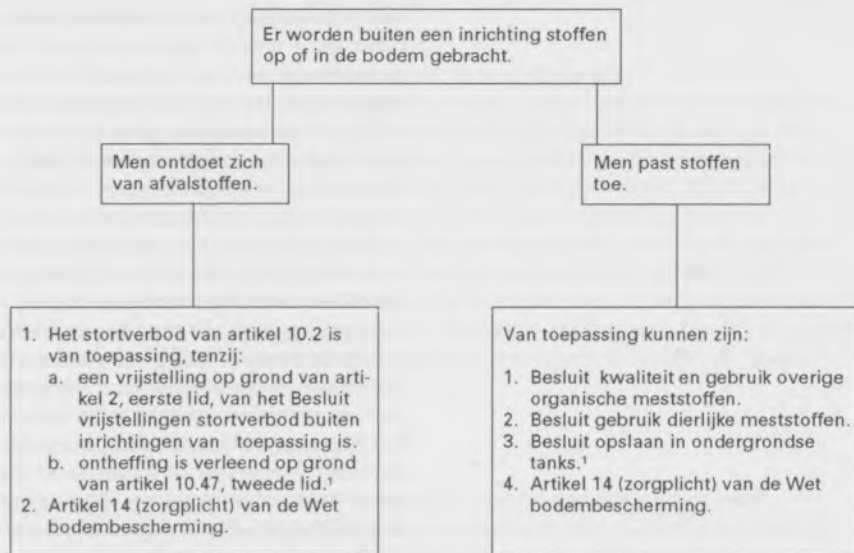
Gevaarlijke afvalstoffen zijn in het tweede lid van artikel 2 van het onderhavige besluit uitgezonderd van de in het eerste lid, onder a en e, van dit artikel opgenomen vrijstellingen. De reden hiervoor is dat het brengen van gevaarlijke afvalstoffen op of in de bodem buiten een inrichting milieuhygiënisch gezien onaanvaardbaar moet worden geacht vanwege het gevaar dat er dan op een groot aantal verspreide plaatsen kleine hoeveelheden gevaarlijke afvalstoffen op of in de bodem terecht zouden kunnen komen. Dergelijke situaties zouden niet controleerbaar en beheersbaar zijn, zoals dit wel het geval is bij inrichtingen voor het op of in de bodem brengen van gevaarlijke afvalstoffen. Daarom zijn voor gevaarlijke afvalstoffen in dit besluit geen vrijstellingen opgenomen, noch is er voor deze categorie een ontheffingsmogelijkheid opgenomen in artikel 10.47, tweede lid, van de Wet milieubeheer.

Er wordt op gewezen dat met betrekking tot alle vrijstellingen van artikel 2, eerste lid, geldt dat deze kunnen worden ingeperkt of opgeheven door desbetreffende bepalingen in de op grond van artikel 1.2 van de Wet milieubeheer vastgestelde provinciale milieuverordening. Deze bepalingen kunnen ertoe strekken dat in milieubeschermingsgebieden bijvoorbeeld de eisen van het Lozingenbesluit bodembescherming nader worden geconcretiseerd of aangescherpt.

Naast de in het besluit voorziene algemeen geldende vrijstellingen kunnen gedeputeerde staten op grond van artikel 10.47, tweede lid, van de Wet milieubeheer, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet, ook in bijzondere gevallen ontheffing verlenen van het in artikel 10.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer gestelde verbod, voor zover dat betrekking heeft op bedrijfsafvalstoffen of ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen.

In onderstaand schema zijn de mogelijkheden aangegeven, die zich op dit moment voordoen bij het buiten een inrichting op of in de bodem brengen van stoffen of afvalstoffen, alsmede de bij die mogelijkheden behorende juridische kaders.

¹ Opgemerkt wordt dat in de toekomst eventueel ook met andere uitvoeringsbesluiten op grond van de Wet bodembescherming, onder meer het thans nog in voorbereiding zijnde Bouwstoffenbesluit, rekening moet worden gehouden.

III. Vrijgestelde categorieën van gevallen

Hieronder worden de in het eerste lid van artikel 2 van dit besluit opgenomen vrijstellingen voor categorieën van gevallen afzonderlijk toegelicht. In dit verband wordt erop gewezen dat het de bedoeling is de thans opgenomen vrijstellingen in de toekomst uit te breiden met een vrijstelling voor die gevallen, waarin afvalstoffen buiten een inrichting conform de regels van het thans in voorbereiding zijnde Bouwstoffenbesluit door toepassing in werken op of in de bodem worden gebracht. Het stortverbod van artikel 10.2 zal van toepassing zijn indien afvalstoffen in werken op of in de bodem worden gebracht in zodanig geringe hoeveelheden, dat deze gevallen zijn uitgezonderd van de betreffende categoriale aanwijzing (zie het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer, bijlage I, categorie 28.3, onder b). Voor deze gevallen zal derhalve tot aan het inwerkingtreden van het Bouwstoffenbesluit een ontheffing op grond van artikel 10.47, tweede lid, van de Wet milieubeheer vereist zijn.

De reden voor deze in de toekomst nog op te nemen vrijstelling is dat bij dergelijke toepassingen het belang van de bodembescherming gewaarborgd wordt door het Bouwstoffenbesluit. Gezien de geringe hoeveelheden zullen als regel de risico's voor de bescherming van het milieu in andere opzichten verwaarloosbaar zijn.

Artikel 1

Voor de in dit artikel opgenomen begripsbepalingen is aangesloten bij de nota «Omgaan met baggerspecie uit niet-Rijkswateren» van het Interprovinciaal Overleg van augustus 1993 en bij het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie (Kamerstukken II 1993/94, 23 450, nr. 1). De begripsbepalingen hebben betrekking op het verspreiden over land van baggerspecie die om onderhoudsredenen vrijkomt (onderhoudsspecie klasse 0, 1 en 2). Ten aanzien van het verspreiden van baggerspecie in oppervlaktewater gelden regels die zijn gesteld bij of krachtens de Wet

verontreiniging oppervlaktewateren en de Wet verontreiniging zeewater. Overigens wordt opgemerkt dat het besluit gericht is op oppervlaktewateren, waarover een andere overheid dan de Minister van Verkeer en Waterstaat het kwaliteitsbeheer voert.

Bij het verspreiden gaat het om het gelijkmatig over het land brengen van onderhoudsspecie. Het tijdelijk op de kant zetten met het oogmerk om het later te verwijderen, valt niet onder het begrip verspreiden. De onderhavige regeling is hierop dan ook niet van toepassing.

Behalve bij het om onderhoudsredenen baggeren van de waterbodem komt baggerspecie ook vrij indien om milieuhygiënische redenen een geval van ernstige verontreiniging van de waterbodem wordt weggebaggerd. De regeling is hierop niet van toepassing omdat bij het om milieuhygiënische redenen saneren van de waterbodem een in alle opzichten milieuhygiënisch verantwoorde oplossing wordt voorgestaan. Het verspreiden op land past daar niet bij. Bodemmateriaal dat vrijkomt bij de aanleg of verbreding van een watergang ten behoeve van de af- of aanvoer van water of in verband met natuurontwikkeling, valt niet onder de onderhavige regeling. Zo nodig kunnen gedeputeerde staten in dergelijke gevallen op grond van artikel 10.47, tweede lid, van de Wet milieubeheer, een ontheffing verlenen. Specie die vrijkomt bij de verdieping van watergangen wordt wel als onderhoudsspecie aangemerkt en valt daarmee onder de reikwijdte van deze regeling.

Onderhoudsspecie wordt in verschillende klassen ingedeeld.

Klasse 0 onderhoudsspecie voldoet aan de streefwaarden. De streefwaarden geven het milieukwaliteitsniveau aan waarbij de risico's voor als nadelig te waarden effecten verwaarloosbaar worden geacht. Deze schone specie zal afhankelijk van de wijze van toepassing al dan niet als afvalstof dienen te worden aangemerkt. Indien het zich ontdoen voorop staat en er geen sprake is van nuttige toepassing (bemesting, ophoging etc.) is onderhoudsspecie klasse 0 een afvalstof. Daarom is deze onderhoudsspecie ook vrijgesteld in het onderhavige besluit. Overigens worden er geen beperkingen aan het verspreiden van deze categorie gesteld. De streefwaarden zijn geformuleerd in het beleidsstandpunt over de Notitie milieukwaliteitsdoelstellingen bodem en water (zie de derde Nota waterhuishouding; Kamerstukken II 1988/89, 21 250, nrs. 1-2).

Klasse 1 onderhoudsspecie heeft gehalten tussen streefwaarden en grenswaarden. Een grenswaarde geeft de kwaliteit aan die in het preventieve beleid op een bepaald tijdstip (in 2000) ten minste moet zijn bereikt. Tevens hebben deze waarden een functie gekregen in het verwijderingsbeleid, namelijk ter afbakening van de klassen 1 en 2.

Klasse 2 onderhoudsspecie heeft gehalten tussen grenswaarden en toetsingswaarden (zie de derde Nota waterhuishouding). De toetsingswaarde is een tijdelijk element van het baggerspeciebeleid, gericht op het tegengaan van verspreiding van de meest verontreinigde baggerspecie.

Hoewel de regeling daar geen betrekking op heeft, zij voor de volledigheid opgemerkt dat ook nog klasse 3 en 4 kunnen worden onderscheiden. Klasse 3 onderhoudsspecie ligt boven de toetsingswaarde en onder of gelijk aan de signaleringswaarden. Klasse 4 onderhoudsspecie ligt boven de signaleringswaarden.

In de bijlage bij het besluit zijn streef-, grens- en toetsingswaarden opgenomen voor een groot aantal parameters. De meest relevante parameters dienen standaard te worden onderzocht. Daarnaast kan ook onderzoek naar andere parameters in de rede liggen. Zo zal in tuinbouwgebieden onderzoek moeten plaatsvinden naar de in dat gebied gebruikte bestrijdingsmiddelen. Bij de ministeriële regeling, waarnaar in artikel 1 verwezen wordt, zal dit nader worden uitgewerkt.

Artikel 2, eerste lid, onder a

Het brengen van afvalstoffen – met name afvalwater – op of in de bodem is in dit onderdeel vrijgesteld, indien deze handelingen onder de werkingssfeer van het Lozingenbesluit bodembescherming vallen. Het gaat hier in het bijzonder om het lozen van huishoudelijk afvalwater in de bodem via zuiveringssystemen en infiltratievoorzieningen. Afvalwater moet als een afvalstof worden beschouwd. Een vrijstelling van het stortverbod van artikel 10.2 van de Wet milieubeheer is in deze gevallen gewenst omdat het belang van de bescherming van de bodem door middel van het Lozingenbesluit bodembescherming is veilig gesteld en de overige aspecten van het belang van de bescherming van het milieu geen toetsing behoeven, waar het gaat om handelingen die onder dit besluit vallen.

Artikel 2, eerste lid, onder c en d

De hier opgenomen vrijstellingen zijn vooral gericht op het veel voorkomende, verplichte schonen van watergangen, waarbij de daarbij vrijkomende onderhoudsspecie op de oevers wordt gelegd. In het algemeen zal in deze gevallen geen sprake zijn van inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer. Verder is onderhoudsspecie uitgezonderd van de werking van het Stortbesluit bodembescherming. De hier bedoelde handelingen met onderhoudsspecie zijn echter zonder beperkingen milieuhygiënisch toelaatbaar, indien deze onderhoudsspecie voldoet aan de streefwaarden (dat wil zeggen: indien de specie klasse 0 is). Het gaat hier om schone onderhoudsspecie. Gelet op de beperkte stort- en verwerkingscapaciteit wordt het daarnaast voorlopig aanvaardbaar geacht dat ook onderhoudsspecie van de klassen 1 en 2 onder bepaalde voorwaarden op de kant wordt gezet.

Aangezien het neerleggen van onderhoudsspecie op oevers moet worden gezien als het zich ontdoen van afvalstoffen buiten inrichtingen, is het stortverbod van artikel 10.2 hierop van toepassing. Een vrijstelling van dit stortverbod is gezien het hierboven gestelde op haar plaats, mits voor wat betreft klasse 1 en 2 voldaan is aan het bepaalde in artikel 2, eerste lid, onder c en d, en in artikel 3.

Artikel 2, eerste lid, onder e

Onder bodem in het kader van de Wet bodembescherming wordt ook verstaan de bodem onder het wateroppervlak (bijvoorbeeld plassen en sloten). Ook het lozen van afvalstoffen in oppervlaktewater op een zodanige wijze dat dit niet als een inrichting kan worden aangemerkt zou zonder vrijstelling onder het stortverbod van artikel 10.2 vallen.

Hierbij kan worden gedacht aan lozing van onderhoudsspecie klasse 0, 1 of 2 in oppervlaktewater met de bedoeling dat deze onderhoudsspecie niet op een bepaalde lokatie blijft liggen, maar zich verder verspreidt in dat water.

Aangezien dergelijke lozingen in de praktijk steeds als doelmatig worden beschouwd, is het niet zinvol hiervoor ook het stortverbod van artikel 10.2 van de Wet milieubeheer, met bijbehorende ontheffingsmogelijkheid te laten gelden. Daarom is een vrijstelling opgenomen voor de gevallen dat regels bij of krachtens de Wet verontreiniging oppervlaktewateren of de Wet verontreiniging zeewater zijn gesteld en deze regels betrekking hebben op onderhoudsspecie klasse 0, 1 of 2. De onderhavige vrijstelling geldt derhalve niet voor onderhoudsspecie behorende tot klasse 3 (tussen toetsingswaarden en signaleringswaarden) en klasse 4 (boven de signaleringswaarden). Volgens het in de derde Nota Waterhuishouding en in het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie neerge-

legde beleid dient onderhoudsspecie van deze kwaliteit niet in oppervlaktewater te worden verspreid. Dit is echter nog niet wettelijk vastgelegd.

Volledigheidshalve wordt in dit verband nog de aandacht gevestigd op het bepaalde in artikel 22.1, zesde lid, van de Wet milieubeheer, op grond waarvan hoofdstuk 10 van deze wet niet van toepassing is op gedragingen, voor zover daaromtrent voorschriften gelden, die zijn vastgesteld bij of krachtens de beide hierboven genoemde wetten. Doordat in deze afbakeningsbepaling «voor zover» is opgenomen, zal hoofdstuk 10 buiten de aspecten, die in deze twee wetten zijn geregeld, van toepassing blijven, zodat ondanks het bepaalde in artikel 22.1, zesde lid, toch een vrijstelling wat betreft deze twee wetten in het onderhavige besluit is opgenomen.

Artikel 3

In het in de toelichting op artikel 1 reeds genoemde Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie worden de beleidsdoelstellingen wat betreft de onderhoudsspecie geschetst. De doelstelling van het preventieve beleid is het bereiken van een zodanige kwaliteit van de onderhoudsspecie, dat deze zonder milieuhygiënische restricties verspreid of toegepast kan worden. Daarnaast geldt bij het verwijderingsbeleid als einddoel dat verspreiding van onderhoudsspecie op land, in zoet oppervlaktewater en in zout oppervlaktewater boven de streefwaarden niet plaatsvindt. Ingegeven door de op dit moment beperkte verwerkings- en stortmogelijkheden is in het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie een interimbeleid geformuleerd voor het verspreiden van onderhoudsspecie. Het verspreiden van onderhoudsspecie klasse 2 wordt onvermijdelijk geacht tot het jaar 2000. In artikel 4 is een daartoe strekkende bepaling opgenomen. Zoals in genoemd beleidsstandpunt is aangegeven, is de mogelijkheid om deze beleidlijn te realiseren afhankelijk van voldoende voortgang met het preventieve beleid en de beschikbaarheid van voldoende verwijderingsmogelijkheden. Het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie zal in 1997 worden geëvalueerd. Op basis van die evaluatie zal worden bezien of voornoemd tijdstip – 2000 – met betrekking tot de afbouw van onderhoudsspecie klasse 2 gehandhaafd kan worden. De sterker verontreinigde onderhoudsspecieclassen 3 en 4 mogen niet worden verspreid in het milieu, doch zullen moeten worden verwerkt (reinigen, scheiden, immobiliseren) tot een toepasbaar produkt, dan wel zullen onder IBC-criteria (Isoleren, Beheersen, Controleren) moeten worden gestort in een inrichting.

Ten aanzien van het verspreiden op land gelden de volgende in artikel 3 van het onderhavige besluit opgenomen voorwaarden.

a. Onderhoudsspecie klasse 1 mag over de direct aan het oppervlaktewater grenzende percelen aan weerszijden van het oppervlaktewater van waaruit de specie afkomstig is, worden verspreid. Erven en gronden die van het oppervlaktewater worden gescheiden door een weg, voetpad of ander werk of door een grondstrook welke te gering van breedte is om de specie te ontvangen, worden als direct aan het oppervlaktewater grenzende percelen aangemerkt. Dit laatste sluit aan bij artikel 11 van de Waterstaatswet 1900.

b. Onderhoudsspecie klasse 2 mag over een breedte van maximaal 20 meter aan weerszijden van het oppervlaktewater van waaruit de specie afkomstig is, over de direct aan het oppervlaktewater grenzende percelen worden verspreid. Terzake van de term «direct aan het oppervlaktewater grenzende» geldt dezelfde opmerking als onder a. Met deze afstandsgrens wordt bereikt dat de eventuele negatieve beïnvloeding van de bodemkwaliteit wordt beperkt tot die zone waarbinnen de wederzijdse beïnvloeding al sinds jaar en dag het grootst is.

c. De verspreiding van onderhoudsspecie klasse 1 of 2 mag niet plaatsvinden in onevenredig grote hoeveelheden. Door deze bepaling zal

altijd sprake zijn van een beperkte dosering van onderhoudsspecie. Bij grote watergangen zal verspreiding op land dan ook doorgaans niet tot de mogelijkheden behoren. Van onevenredig grote hoeveelheden en daarmee van een te grote bodembelasting zal sprake zijn indien het normale gebruik van de bodem voor langere tijd (enkele maanden) onmogelijk is. Het onmogelijk worden van het normale bodemgebruik fungeert derhalve als hulpmiddel om na te gaan of er sprake is van onevenredig grote hoeveelheden. Bij onevenredig grote hoeveelheden, bijvoorbeeld het ophogen van een terrein met enkele decimeters, zal er overigens veelal sprake zijn van een inrichting. Een en ander sluit ook aan bij de jurisprudentie welke is ontwikkeld ter bescherming van de aangelanden.

d. De onderhoudsspecie moet op korte termijn na het op de kant zetten, gelijkmatig worden verspreid. Als richtsnoer kan worden gedacht aan verspreiding binnen maximaal enkele maanden.

In bepaalde gevallen kan het nodig zijn om het verspreiden op het land van onderhoudsspecie klasse 0 of 1 of 2 geheel uit te sluiten. Daarbij kan worden gedacht aan milieubeschermingsgebieden ter bescherming van bodem of grondwater, tuinbouwgebieden en gebieden met een al dan niet toekomstige woonfunctie. Bovendien kunnen verder gaande beperkingen bij het verspreiden nodig zijn in verband met de kwaliteit van de ontvangende bodem (bijvoorbeeld geen klasse 2 in een gebied met een betere kwaliteit) en in verband met eventuele stankhinder. Provinciale staten kunnen bij provinciale (milieu)verordening nadere regels stellen ter verdere beperking van het verspreiden in de hierboven aangegeven gevallen.

IV. Uitzonderingen op de vrijstellingen

In deel II van deze toelichting is reeds uiteengezet dat het op of in de bodem brengen van gevaarlijke afvalstoffen milieuhygiënisch gezien in alle gevallen onaanvaardbaar is. Gezien dit uitgangspunt is het logisch om de in het eerste lid van artikel 2, onder a en e, opgenomen vrijstelling met betrekking tot het Lozingenbesluit bodembescherming, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Wet verontreiniging zeewater niet van toepassing te doen zijn, indien het gevaarlijke afvalstoffen betreft. Artikel 2, tweede lid, strekt hiertoe. De in het eerste lid, onder b, c en d vermelde vrijstellingen zijn in dit kader niet relevant, omdat er in deze gevallen geen sprake kan zijn van gevaarlijke afvalstoffen.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders